

ביצה כד

ברייטא	משנה	הסתירה
ביבריין של חיה ושל עופות - אין צדין מהם ביום טוב, ואין נותנין לפנייהם מזונות.	אין צדין דגים מן הביכרים ביום טוב, ואין נותנין לפנייהם מזונות, אבל צדין חיה ועוף מן הביכרין ונותנין לפנייהם מזונות.	
רבנן וחכמים אומרים: צפור למגדל, וצבי לגנה ולחצר ולביכרין	ר' יהודה רבי יהודה אומר: הצד צפור למגדל וצבי לבית - חייב. לבית הוא דמחייב, אבל לביכרין - לא.	פתרון 1 - חיה
אלא עופות אעופות קשיא!		דחייה חלקית של פתרון 1
בביבר שאינו מקורה	בביבר מקורה	פתרון 2
והא בית, דכביבר מקורה דמי, ובין לרבי יהודה ובין לרבנן צפור למגדל - אין, לבית - לא!		דחיית פתרון 2
הכא בצפור דרור עסקינן, שאינה מקבלת מרות		פתרון 3
בביבר גדול	בביבר קטן	חזרה לעניין החיה – פתרון חילופי לפתרון 1

הגדרה:

ביבר גדול	ביבר קטן
אידך	כל היכא דרהיט אבתרה ומטי לה בחד שחיא - ביבר קטן
כל היכא דאיכא עוקצי עוקצי	אידך
אידך	כל היכא דנפלי טולא דכתלי אהדדי

זה הכלל כל המחוסר צידה וכו'.

שאלה: היכי דמי מחוסר צידה?

תשובה: אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר שמואל: כל שאומר הבא מצודה ונצודנו.

קושי: אמר ליה אביי: והא אווזין ותרנגולין, שאומרים הבא מצודה ונצודנו, ותניא: **הצד**

אווזין ותרנגולין ויוני הרדיסאות - פטור!

תירוץ: אמר רבה בר רב הונא אמר שמואל: הללו באין לכלובן לערב, והללו אין באין לכלובן לערב.

קושי: והרי יוני שובך ויוני עלייה, דבאין לכלובן לערב. ותניא: **הצד יוני שובך ויוני**

עלייה, וצפרים שקננו בטפיחין בבירות - חייב!

תירוץ 1: אלא אמר רבה בר רב הונא אמר שמואל: הללו באין לכלובן לערב ומזונותן

עליך, והללו באין לכלובן לערב ואין מזונותן עליך.

תירוץ 2: רב מרי אמר: הני עבידי לרבווי והני לא עבידי לרבווי.

קושי: כולהו נמי עבידי לרבווי!

תירוץ: לכלובן קאמרינן דעבידי לרבווי.

פסק של שמואל שנמסר ביד רב יהודה :

פסיקתו	המקרה שעליו נתן את פסקו	
אין הלכה כרבן גמליאל	1 ומעשה בנכרי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל, ואמר: מותרין הן, אלא שאין רצוני לקבל הימנו. חסורי מחסרא והכי קתני: ספק מוכן - אסור, ורבן גמליאל מתיר. ומעשה נמי בנכרי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל, ואמר: מותרין הן, אלא שאין רצוני לקבל הימנו	
הלכה כרבי יהושע	2 ספק מוכן, רבן גמליאל מתיר ורבי יהושע אוסר	
הלכה כרבי שמעון בן אלעזר	3 שוחטין מן הגרין ביום טוב, אבל לא מן הרשתות ומן המכמורות. רבי שמעון בן אלעזר אומר: בא ומצאן מקולקלין מערב יום טוב - בידוע שמערב יום טוב נצודו, ומותרין.	בא ומצאן מקולקלין ביום טוב - בידוע שביום טוב נצודו, ואסורין.
	קושי: הא גופה קשיא; אמרת, בא ומצאן מקולקלין מערב יום טוב - בידוע שמערב יום טוב נצודו. טעמא דבא ומצאן מקולקלין, הא ספיקא - אסורין.	אימא סיפא: בא ומצאן מקולקלין ביום טוב - בידוע שביום טוב נצודו, טעמא דבא ומצאן מקולקלין, הא ספיקא - מערב יום טוב נצודו ומותרין!
	תירוץ: הכי קאמר: בא ומצאן מקולקלין מערב יום טוב - בידוע שמערב יום טוב נצודו ומותרין, הא ספיקא - נעשה כמי שנצודו ביום טוב ואסורין	

ומעשה בנכרי אחד שהביא דגים לרבן גמליאל, ואמר: מותרין הן, אלא שאין רצוני לקבל הימנו. שאלה: מותרין למאי?

לוי	רב
מותרין באכילה	מותרין לקבל
קושי: נכרי שהביא דורון לישראל, אפילו דגים המפולמין ופירות בני יומן - מותרין. בשלמא למאן דאמר מותרין לקבל - שפיר, אלא למאן דאמר מותרין באכילה - פירות בני יומן מי שרו באכילה? תירוץ: ולטעמיה פירות בני יומן מי שרו בטלטול? אלא בכורין דאדימי, ופירי דכבישי בירקא עסקינן. ואמאי קרי להו בני יומן - שהן כעין בני יומן.	המשך דברי רב בעניין: לעולם אל ימנע אדם עצמו מבית המדרש אפילו שעה אחת. דאנא ולוי הוינן קמיה דרבי כי אמרה להא שמעתא. באורתא אמר: מותרין באכילה, בצפרא אמר: מותרין לקבל. אנא דהואי בי מדרשא - הדרי בי, לוי דלא הוה בי מדרשא - לא הדר ביה

פסיקה בעניין מתנה מנכרי: אמר רב פפא: הלכתא: נכרי שהביא דורון לישראל ביום טוב,

אם יש מאותו המין במחובר	אם אין מאותו המין במחובר
אסור ולערב נמי אסורין בכדי שיעשו	תוך התחום - מותר חוץ לתחום - אסור והבא בשביל ישראל זה - מותר לישראל אחר